

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 216g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a punctelor 2 lit. a) și 4 din
Anexa nr. 1 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, a articolului 4 alin. (1)
din Legea nr. 358 din 22 decembrie 2022 și a articolului 4 alin. (4) din Legea nr.
1585 din 27 februarie 1998

(obligația judecătorului de a plăti contribuții de asigurare medicală)

CHIȘINĂU

9 aprilie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 10 octombrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 9 aprilie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a punctelor 2 lit. a) și 4 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a articolului 4 alin. (1) din Legea nr. 358 din 21 decembrie 2022 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 și a articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, ridicată dl avocat Iulian Rusanovschi, în interesele dnei Maria Chiperi, în dosarul nr. 3-63/2025, pendinte la Judecătoria Strășeni, sediul central.

2. Sesizarea a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Iana Talmaci de la Judecătoria Strășeni, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 23 iunie 2023, dna Maria Chiperi și-a depus cererea de demisie din funcția de judecător. La 4 iulie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a acceptat cererea de demisie a dnei Maria Chiperi și a dispus eliberarea acesteia din funcție începând cu 1 septembrie 2023.

4. La 6 septembrie 2023, dna Maria Chiperi i-a solicitat Judecătoriei Anenii Noi să-i achite indemnizația unică de concediere în legătură cu plecarea sa onorabilă din sistemul judecătoresc, pe baza articolului 26 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului. Printr-un ordin din 29 septembrie 2023, Judecătoria Anenii Noi a dispus achitarea indemnizației unice de concediere, calculată pe baza formulei prevăzute de acest articol și cu deducerea sumelor calculate cu titlu de impozit pe venit și primă de asigurare medicală.

5. La 8 iulie 2024, dna Maria Chiperi a formulat o acțiune în contencios administrativ împotriva Judecătoriei Anenii Noi prin care solicită să-i fie recalculat și achitate sumele reținute cu titlu de impozit pe venit și primă de asigurare medicală din cuantumul indemnizației unice de concediere.

6. La 23 septembrie 2025, în cadrul examinării cauzei, dl avocat Iulian Rusanovschi a ridicat, în interesele dnei Maria Chiperi, excepția de neconstituționalitate a punctelor 2 lit. a) și 4 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a articolului 4 alin. (1) din Legea nr. 358 din 22 decembrie 2022 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 și a articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

7. Printr-o încheiere din aceeași dată, Judecătoria Strășeni a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 46 Dreptul la asistență și protecție socială

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.”

Articolul 47 Dreptul la asistență și protecție socială

„(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

(2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.”

Articolul 114 Înfăptuirea justiției

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

Articolul 116 Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

(2) Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

[Art.116 alin.(3),(4) abrogate prin Legea nr.120 din 23.09.2021, în vigoare din 01.04.2022]

(5) Deciziile privind numirea judecătorilor și cariera acestora trebuie să fie adoptate în baza unor criterii obiective, bazate pe merit, și a unei proceduri transparente, în condițiile legii. Promovarea sau transferul judecătorilor se face doar cu acordul acestora.

(5¹) Judecătorii au doar imunitate funcțională în condițiile legii.

(6) Sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.

(7) Funcția de judecător este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 358 din 22 decembrie 2022 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 sunt următoarele:

Articolul 4. – (1) Prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, calculată pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.1 la Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, se stabilește în cuantum de 9,0%:

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală sunt următoarele:

Articolul 4 Subiecții asigurării

„[...]”

(4) Guvernul are calitatea de asigurat pentru următoarele categorii de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova și aflate la evidența instituțiilor abilitate ale Republicii Moldova, specificate la alin. (9), cu excepția persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual:

- a) copiii cu vârsta de până la 18 ani;
- b) elevii și studenții încadrați în sistemul de învățământ la nivelurile 3–8, conform art.12 din Codul educației al Republicii Moldova, cu frecvență, inclusiv cei care își fac studiile peste hotarele țării;
- b¹) audienții cursurilor de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror;
- h) gravidele, parturientele, lăuzele și mamele care își îngrijesc copiii până la vârsta de 2 ani;
- i) persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii;
- j) pensionari;
- k) șomerii beneficiari de indemnizație de șomaj, înregistrați la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, pe perioada plății indemnizației de șomaj;
- l) persoanele care îngrijesc la domiciliu o persoană cu dizabilitate severă care necesită îngrijire și/sau supraveghere permanentă din partea altei persoane;

- m) părintele, inclusiv adoptiv, care exercită în mod efectiv creșterea și educarea a patru și mai mulți copii, pentru perioada în care cel puțin un copil are vârsta de până la 18 ani;
- n) persoanele din familiile defavorizate care beneficiază de ajutor social conform Legii nr.133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social;
- o) beneficiarii de protecție internațională incluși într-un program de integrare, pe perioada desfășurării acestuia;
- p) donator de organe în viață;
- q) veteranii de război;
- r) participanții la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl;

[...].”

11. Prevederile relevante ale Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală sunt următoarele:

Anexa nr. 1

**Categoriile de plătitori
ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală
în formă de contribuție procentuală la salariu
și la alte recompense**

„2. Angajații, inclusiv:

- a) persoanele care dețin funcții electivă ori care activează în organizații sindicale sau patronale, în autorități executive, legislative sau de drept;

[...]

4. Persoanele fizice care primesc alte recompense.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției critică omisiunea din articolul 4 alin. (4) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 de a reglementa expres obligația Guvernului de asumare a calității de asigurător în privința judecătorilor și a membrilor familiilor acestora. În opinia sa, omisiunea în discuție afectează independența judecătorilor, deoarece statul are responsabilitatea să garanteze condiții adecvate pentru exercitarea funcției de judecător, inclusiv să acopere cheltuielile de asigurare medicală. Mai mult, autorul menționează că articolul 31 din Legea cu privire la statutul judecătorului stabilește că judecătorul și membrii familiei sale beneficiază de asistență medicală gratuită la nivelul minim necesar și de alte garanții sociale prevăzute de lege. Astfel, autorul consideră că și în domeniul asigurărilor sociale judecătorilor trebuie să le fie recunoscut statutul distinct, protejat de articolele 114 și 116 din Constituție.

13. De asemenea, autorul susține că obligația judecătorilor și a membrilor familiilor lor de a achita prime de asigurare medicală, prevăzută de punctul 2 lit. a) din Anexa nr. 1 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, impune o sarcină financiară nejustificată, incompatibilă cu independența judecătorilor. Impunerea acestei sarcini pe o bază generală aplicabilă angajaților este incompatibilă cu natura funcției judiciare, care nu se bazează pe un raport de muncă, ci pe statutul

ei constituțional. Astfel, aplicarea nediferențiată a acestei norme este contrară articolului 16 din Constituție.

14. Totodată, autorul susține că indemnizația unică de concediere a judecătorului reprezintă o indemnizație compensatorie garantată de lege și nu trebuie considerată un venit impozabil sau o recompensă. Astfel, deducerea contribuțiilor de asigurări sociale și a impozitului pe venit din cuantumul indemnizației unice de concediere a judecătorului echivalează cu diminuarea nejustificată a unui drept garantat de lege, contrar garanției independenței materiale a judecătorului.

15. În opinia autorului excepției, prevederile contestate sunt contrare articolelor 16, 36, 46, 47, 114 și 116 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea excepției de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023, nr. 358 din 21 decembrie 2022, și din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, ține de competența Curții Constituționale.

18. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, Curtea constată că sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

19. Obiectul excepției îl reprezintă punctele 2 lit. a) și 4) din Anexa nr. 1 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, articolul 4 alin. (1) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023, nr. 358 din 21 decembrie 2022, și articolul 4 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală. Aceste prevederi stabilesc categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în cuantum de 9, 0% pentru anul 2023 și, respectiv, categoriile de persoane pentru care Guvernul are calitatea de asigurat.

20. Punctele 2 lit. a) și 4) din Anexa nr. 1 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și articolul 4 alin. (1) din Legea nr. 358 din 21 decembrie 2022 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 nu au constituit anterior obiecte ale controlului de constituționalitate.

21. În același timp, articolul 4 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală a constituit anterior obiectul analizei Curții, însă din perspectiva criticilor care susțineau neconstituționalitatea excluderii persoanelor cu dizabilități severe, accentuate sau medii și care dețin licență de avocat din categoria persoanelor asigurate de Guvern (a se vedea HCC nr. 8 din 6 aprilie 2023) și neconstituționalitatea obligației persoanei din familie defavorizată care beneficiază de ajutor social și care are calitatea de fondator al întreprinderii

individuale de a se asigura în mod individual (a se vedea DCC nr. 6 din 23 ianuarie 2025). Așadar, pentru că sesizarea critică articolul 4 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală din perspectiva încălcării principiului independenței judecătorilor (a se vedea § 12-15), Curtea conchide că, și în acest capăt, exigența lipsei unei hotărâri anterioare este îndeplinită (a se vedea DCC nr. 88 din 17 iulie 2025, § 17).

22. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză de contencios administrativ care are ca obiect recalcularea și achitarea sumelor reținute cu titlu de impozit pe venit și primă de asigurare medicală din cuantumul indemnizației unice de concediere a unei judecătore care și-a dat demisia în anul 2023. Astfel, Curtea admite că prevederile criticate ar putea fi relevante în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

23. În sesizare, autorul excepției a afirmat incidența articolelor 16 (*egalitatea*), 36 (*dreptul la ocrotirea sănătății*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*), 47 (*dreptul la asistență și protecție socială*), 114 (*înfăptuirea justiției*) și 116 (*statutul judecătorilor*) din Constituție.

24. În jurisprudența sa, Curtea a precizat că articolul 16 din Constituție nu are o aplicabilitate de sine stătătoare (a se vedea DCC nr. 113 din 26 septembrie 2023, § 18). Principiul nediscriminării nu constituie o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 3 din 24 februarie 2022, § 15).

25. Referitor la incidența articolului 36 din Constituție, Curtea reține că autorul sesizării nu a argumentat în ce măsură prevederea contestată afectează dreptul la ocrotirea sănătății. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că simpla trimitere la această prevedere constituțională nu poate fi considerată o critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea fondului sesizărilor formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională l-ar înlocui pe autor la prezentarea argumentelor de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control din oficiu (a se vedea DCC nr. 121 din 29 august 2025).

26. Referitor la incidența articolului 46 din Constituție, autorul afirmă că indemnizația unică de concediere a judecătorului reprezintă un „bun”, iar deducerea contribuțiilor de asigurări sociale și a impozitului pe venit din cuantumul acesteia echivalează cu diminuarea nejustificată a proprietății sale.

27. Curtea notează că dreptul de proprietate, garantat de articolul 46 din Constituție, nu este un drept absolut, poate suporta anumite limitări și este susceptibil de ingerințe ale statului în ceea ce privește exercitarea atributelor sale. Limitarea exercițiului acestui drept poate fi impusă de necesitatea asigurării unui echilibru între interesele individuale și interesul general, iar uneori are ca scop protecția drepturilor și a libertăților altor persoane. Astfel, obligarea la plata unor impozite și contribuții constituie, în principiu, o ingerință în dreptul constituțional la proprietate, întrucât privează persoana în cauză de un bun, și anume de suma bănească care trebuie plătită. Totuși, această ingerință în dreptul de proprietate este în general justificată, deoarece statului i se recunoaște prerogativa de a institui și percepe impozite și contribuții obligatorii (*Gasus Dossier - und Fordertechnik GmbH v. Țărilor de Jos*, 23 februarie 1995, § 59).

28. Din aceste motive, la verificarea unor norme privind impunerea la plata unor contribuții prevăzute de lege, Curtea nu va putea efectua o analiză în fond decât dacă cuantumul acestor contribuții este atât de mare, încât dreptul de proprietate ar fi afectat în mod nejustificat. În eventualitatea în care cuantumul

contribuțiilor este rezonabil, problema în sine a existenței contribuțiilor constituie o chestiune care ține de marja discreționară a legislativului, fiind exclusă de la controlul de constituționalitate. Legislativul beneficiază de o asemenea marjă atunci când sunt în discuție măsurile generale de strategie economică sau socială, precum și elaborarea și implementarea politicilor în domeniul impozitării. Datorită cunoașterii directe a societății și a nevoilor sale, legislatorul este, în principiu, mai bine plasat decât Curtea pentru a decide ce este „în interesul public”. Astfel, îi revine în primul rând legislativului să decidă asupra tipului de impozite sau de contribuții care trebuie percepute (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Di Belmonte v. Italia*, 16 martie 2010, § 40; *Azienda Agricola Silverfunghi S.A.S. și alții v. Italia*, 24 iunie 2014, § 102-103; DCC nr. 68 din 18 mai 2021, § 19).

29. De asemenea, Curtea reține că, potrivit articolului 58 din Constituție, cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice. În jurisprudența sa, Curtea a constatat că protecția dreptului de proprietate nu poate fi invocată pentru a refuza îndeplinirea obligației prevăzute de articolul 58 din Constituție (HCC nr. 18 din 19 iunie 2015, § 75).

30. În acest sens, la modul abstract, Curtea nu consideră că contribuțiile pentru asigurarea medicală de 9% deduse din indemnizația unică de concediere a judecătorului îi afectează în mod disproporționat dreptul de proprietate. Totodată, Curtea notează că autorul nu a contestat normele care impun cuantumul contribuțiilor cu titlu de impozit pe venit.

31. Referitor la incidența articolului 47 din Constituție, autorul afirmă că reținerile din salariu în proporție de 9% ca primă de asigurare medicală, impuse de articolul 4 alin. (1) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023, nu garantează beneficii proporționale, fiind inechitabile și contrare dreptului la un nivel de trai decent.

32. Curtea reiterează că într-un domeniu ca cel al asigurărilor sociale, care implică luarea unor decizii de natură politică și socială și efectuarea unor aprecieri complexe, legislatorul se bucură de o anumită marjă discreționară. Totuși, exercitarea acestei discreții nu este exclusă în totalitate din sfera controlului efectuat de către Curtea Constituțională. Acest control presupune să se verifice dacă legislatorul nu a depășit limitele acestei discreții (DCC nr. 166 din 20 decembrie 2018, § 23).

33. Astfel, pentru că autorul nu a argumentat caracterul disproporționat al cuantumului de 9 % al primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense pentru anul 2023, Curtea nu poate să rețină incidența articolului 47 din Constituție în acest capăt al sesizării.

34. Cu referire la incidența articolelor 114 și 116 din Constituție, autorul afirmă că obligația judecătorilor și a membrilor lor de familie de a achita prime de asigurare medicală impune o sarcină financiară nejustificată, incompatibilă cu independența judecătorilor.

35. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că independența judecătorilor are o importanță fundamentală pentru ordinea juridică constituțională. Într-un stat guvernat de preeminența dreptului, principiul independenței judecătorești este însoțit de mai multe garanții, vitale pentru independența judiciară instituțională și individuală și fără de care ar fi imposibilă funcționarea efectivă și imparțială a instanțelor (HCC nr. 38 din 7 decembrie 2021, § 55).

36. Statul are obligația de a stabili remunerația judecătorului astfel încât aceasta să compenseze efortul și responsabilitățile lui și să fie pe măsura statutului și funcțiilor pe care le exercită. Cu privire la remunerația judecătorului, Comisia de la Veneția a subliniat că aceasta trebuie să corespundă statutului profesiei și că o remunerație adecvată este indispensabilă pentru a proteja judecătoria de interferențe externe (HCC nr. 21 din 6 decembrie 2021, § 52). Totuși, acest fapt nu presupune că judecătorul ar trebui să fie scutit de obligația de a achita prime de asigurare medicală.

37. În acest sens, Curtea notează că nimic din articolele 114 și 116 din Constituție nu-i impune Guvernului obligația să acorde asigurare medicală pe baze gratuite judecătorilor. Astfel, Curtea nu poate identifica, în mod rezonabil, cum ar afecta plata unor contribuții independența judecătorului.

38. Mai mult, obligația judecătorilor de a achita taxe a fost subliniată în Opinia comună a Comisiei de la Veneția și a Directoratului General pentru Drepturile Omului și Statul de Drept (DGI) al Consiliului Europei referitoare la proiectul de lege cu privire la evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor. Analizând caracterul proporțional al pragului impozitelor neachitate de judecătoria supuși verificării extraordinare, Comisia de la Veneția și DGI au notat că fiecare persoană este obligată să plătească taxe, în special funcționarii publici și mai ales judecătoria (CDL-AD(2023)005, § 78).

39. Totodată, Curtea reiterează că la baza sistemului asigurărilor obligatorii de asistență medicală stă principiul obligativității, potrivit căruia cetățenii au obligația de a participa la acest sistem cu o contribuție, iar datorită solidarității celor care contribuie, acest sistem își poate realiza obiectivul principal de a asigura un minim gratuit de asistență medicală pentru populație (a se vedea DCC nr. 68 din 27 iunie 2017, § 21). Asumarea de către Guvern a calității de asigurător în privința unor categorii de persoane vulnerabile prevăzute la articolul 4 alin. (4) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 reprezintă o măsură pozitivă, adoptată în scopul asigurării accesului acestora la îngrijire medicală, precum și la serviciile sociale necesare. De vreme ce domeniul protecției sociale implică adoptarea unor decizii de natură politică și socială și datorită cunoașterii directe a societății și nevoilor acesteia, legislativul și executivul sunt în principiu cel mai bine plasate să determine cercul subiecților în privința cărora își asumă calitatea de asigurător (a se vedea DCC nr. 140 din 26 octombrie 2023, § 31).

40. Așadar, pentru că nu a constatat incidența drepturilor constituționale invocate de autorul sesizării, Curtea nu poate analiza aplicabilitatea articolului 16 din Constituție.

41. Pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea în cauză nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (3) lit. f), (4) lit. d), 37, 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a punctelor 2 lit. a) și 4 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a articolului 4 alin. (1) din Legea nr. 358 din 22

decembrie 2022 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 și a articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, ridicată dl avocat Iulian Rusanovschi, în interesele dnei Maria Chiperi, în dosarul nr. 3-63/2025, pendinte la Judecătoria Strășeni, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 9 aprilie 2026

DCC nr. 64

Dosarul nr. 216g/2025